

**«Түлектердің университеттің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту сапасына қанағаттануы»
сауалнамасының қорытындысы бойынша анықтама**

Көрсетілетін қызметтердің сапасы академик Е.А.Букетов атындағы Қарағанды университетінің білім беру қызметінің маңызды және басты жағы болып табылады. Ректордың 28.02.2024 жылғы №271 бұйрығына сәйкес Сапаны қамтамасыз ету басқармасы 21.02.2024 ж. мен 29.02.2024ж. аралығында «Түлектердің университеттің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту сапасына қанағаттануы» атты сауалнама жүргізді.

Сауалнаманың мақсаты - академик Е.А.Букетов атындағы Қарағанды университеті түлектерінің 2019 - 2023 жылдар аралығында оқуын аяқтаған, университеттің білім беру бағдарламалары бойынша дайындық сапасына қанағаттану дәрежесін анықтау.

Сауалнама құралы: google – сауалнама, аралас типтегі сұрақтарды қамтиды. Сауалнамадағы сұрақтар саны – 14. Сауалнамаға университеттің түрлі білім беру бағдарламаларының 376 түлегі қатысты. 1-кестеде факультеттер бөлінісінде респонденттердің құрамы ұсынылған.

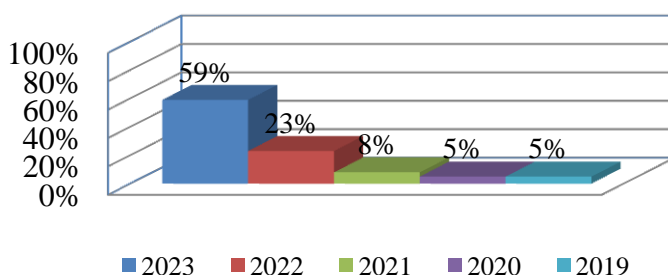
1-кесте

Сауалнамаға қатысушылар саны

Факультет	количество опрошенных	%
Биология-география	26	7%
Шет тілдер	38	10%
Тарих	28	7%
Математика және ақпараттық технологиялар	21	6%
Педагогика	44	12%
Физика-техникалық	36	10%
Дене шынықтыру және спорт	43	11%
Филология	25	7%
Философия және психология	35	9%
Химия	38	10%
Экономика	22	6%
Заң	20	5%
Жиынтығы:	376	100%

Нәтижелерді өндеу факультеттер бойынша жүргізілді. Студенттердің сауалнамасының нәтижелері мыналарды көрсетті. Сауалнамаға ең белсенді қатысқан 2023 жылғы түлектер (59%) болды, (1-сурет).

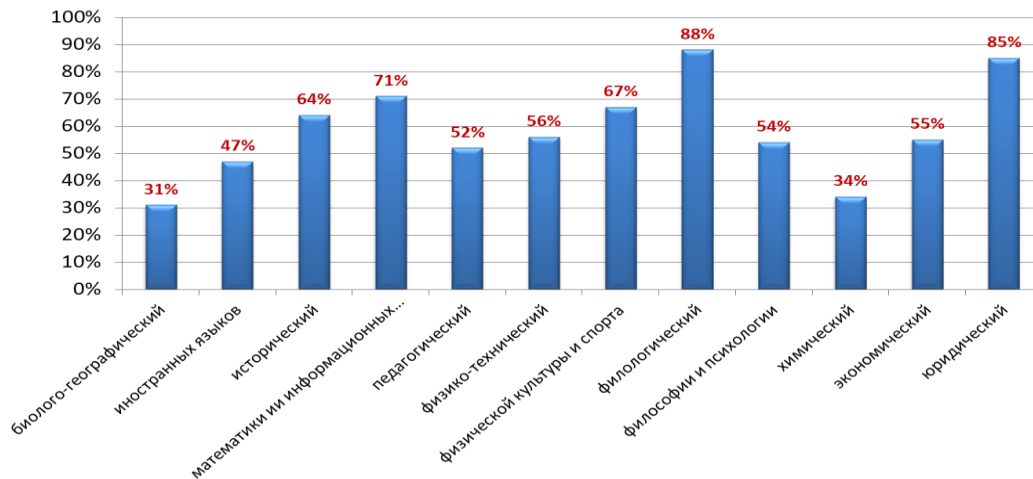
1-сурет

Таңдаған мамандығыңызды қазір қалай бағалайсыз? Бұл сұраққа жауаптарды талдау көрсеткендей, респонденттердің көпшілігі мамандық таңдағанына өкінеді, 33% мамандық таңдағанына өкінбейді, 10% өз мамандығын таңдағанына қанағаттанатының көрсетті (2 - сурет).

2 сурет

Мамандық таңдағанына өкінеді

Бұл суретте университеттің барлық факультеттері арасында өз мамандығын таңдағанына өкінетіндердің үлесі 31% - дан 88% - ға дейін өзгеретінін көруге болады. Ең көп саны филология (88%) және заң факультеттерінің (85%) түлектері болды. Ең азы – химия (34%) және биология-география (31%) факультеттері.

Университетте алған кәсіби дайындық деңгейін қалай бағалайсыз? Алайда, мамандық таңдауға қанағаттанбағанына қарамастан, респонденттердің көпшілігі (66%) өздерінің кәсіби дайындық деңгейлерін жоғары бағалайды. Сауалнамаға қатысқандардың 31%-ы өздерінің кәсіби дайындық деңгейін орташа деп бағалайды, қалған 3%-ы өздерінің дайындық деңгейін төмен деп санайды (биология-география факультеті (12%), шет тілдері (11%), экономикалық (9%), физика-техникалық (6%), философия және психология факультеті (3%) және физикалық мәдениет және спорт (2%).

Қазіргі уақытта Сіз мамандық бойынша жұмыс істейсіз бе? Сауалнамаға қатысқан түлектердің 66%-ы қазіргі уақытта мамандық бойынша жұмыс істейтінін, қалған 34%-ы өз мамандығы бойынша жұмыс істемейтінін айтты. Өз мамандықтары бойынша жұмыс істемейтіндердің көпшілігі шет тілдері факультетінің (58%), химия (50%), биология-география (46%), дене шынықтыру және спорт факультетінің (40%) түлектері.

Мамандық бойынша жұмыс істемеу себебін көрсетіңіз: Мамандығы бойынша жұмыс істемейтіндердің 41%-ы кәсіби қызығушылықтары өзгергенін айтты, 20%-ы мамандығы бойынша жұмыс істемейтінін атап өтті, өйткені олар оқыған мамандығы бойынша жұмыс аз төленеді. Бұл негізінен филология және философия және психология факультетінің түлектері. 7%-ы өздері таңдаған мамандықтың еңбек нарығында сұранысқа ие емес екенін айтты (биологиялық-географиялық, шет тілдері, физика-техникалық, химиялық факультеттер), сондай-ақ 7%-ы өздері таңдаған мамандық бойынша байланыссыз және қорғаныссыз (экономикалық, тарихи, физика-техникалық, педагогикалық) жұмысқа орналасу мүмкін емес екенін атап өтті. Сондай-ақ, түлектердің мамандық бойынша жұмыс істемеуінің келесі себептері айтылды:

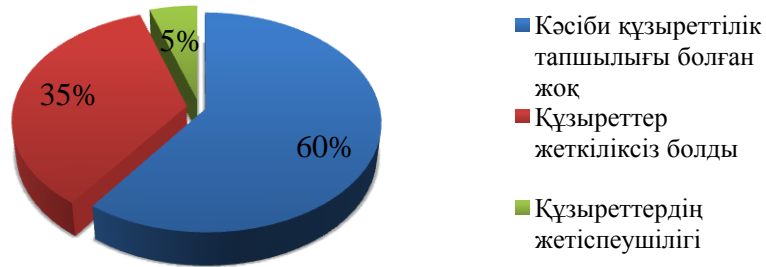
- Мен бұл мамандықты әлі толық меңгерген жоқпын;
- Бұл уақытша жұмыс;
- Магистратурада оқимын;

- Бала күтімі бойынша демалыс.

Сіз кәсіби құзыреттілік (білім, білік және дағдылар) тапшылығын сезіндіңіз бе? Сауалнамаға сәйкес, мамандық бойынша жұмыс істейтін түлектердің көпшілігі (60%) кәсіби құзыреттілік тапшылығын сезінбегенін атап өтті, өйткені құзыреттер жеткілікті деңгейде қалыптасты. Сауалнамаға қатысқан түлектердің 35%-ы олардың құзыреттері жеткіліксіз деп санайды, бірақ жұмыс барысында олқылықтардың орнын тез толтырды. Түлектердің 5%-ы құзыреттіліктің жетіспеушілігін бастан өткерді. 3-сурет

3-сурет

Кәсіби құзыреттіліктер (білім, білік және дағдылар)

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінде оқу қандай құзыреттерді қалыптастыруға ықпал етті? Түлектердің 48%-ы Қарағанды университетінде оқу коммуникативтік қарым-қатынас орнату қабілеті мен дағдыларын қалыптастыруға ықпал еткенін айтты. 45%-ы анализ жасау және сыни тұрғыдан ойлана алу, сондай-ақ өзін-өзі ұйымдастыру және өзін-өзі тәрбиелеу сияқты құзыреттердің қалыптасуын атап өтті. 38%-ы үйрену және даму қабілеттілігі құзыреттілігін таңдады, 35%-ы университет оларды командада жұмыс істей білуге үйретті деп санайды. Сұралғандардың 32%-ы қатаң дедлайн жағдайында жұмыс істей білуді, стресске төзімділікті атап өтті; түлектердің 22%-ы ақпаратпен жұмыс істей білуді атады (4-сурет).

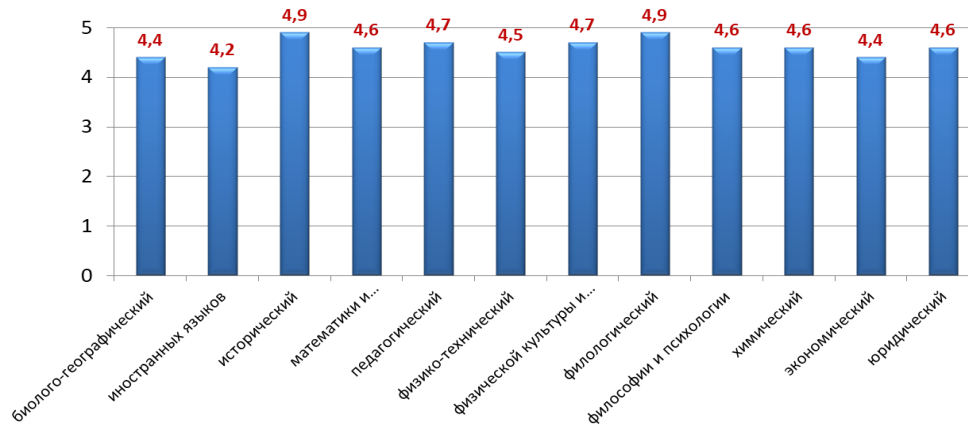
4-сурет

Құзыреттерді қалыптастыру

Түлектер өздерінің бітіруші кафедрасының профессорлық-оқытушылық құрамының деңгейін орта есеппен 4,6 балға бағалады. Факультеттер бөлінісінде түлектердің бітіруші кафедраның профессорлық-оқытушылық құрамының деңгейін бағалауы 5-суретте көрсетілген.

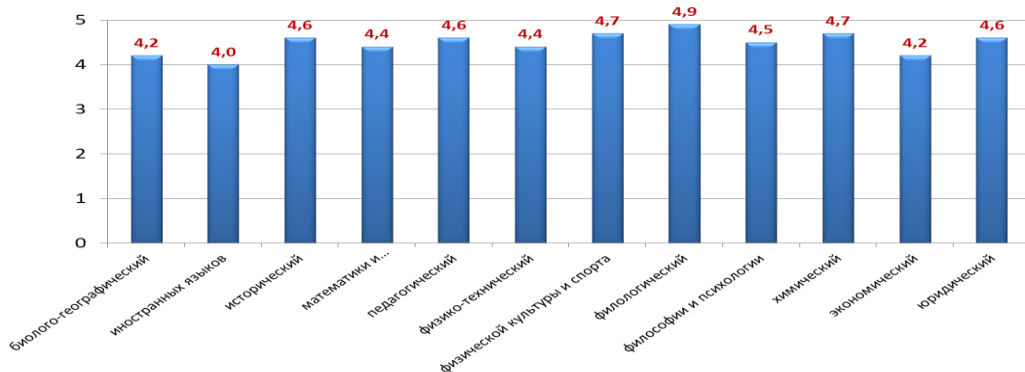
5-сурет

Кафедралардың ПОҚ деңгейін түлектердің бағалауы

Жалпы, барлық факультеттердің түлектері бітіруші кафедралардың ПОҚ деңгейін жоғары бағалайды (4,6 балл). Сауалнамаға қатысқан түлектер тарих және филология факультеттерінің оқытушыларына ең жоғары баға берді (4,9 балл).

Жалпы университеттік кафедралардың профессорлық-оқытушылық құрамының деңгейі. Сондай-ақ, осы сауалнамада түлектерге жалпы университеттік кафедралардың профессорлық-оқытушылық құрамының деңгейін бағалау ұсынылды. Осы критерий бойынша сауалнамаға қатысқан респонденттер 4,5 орташа балл қойды. Факультеттер бөлінісінде 6-сурет.

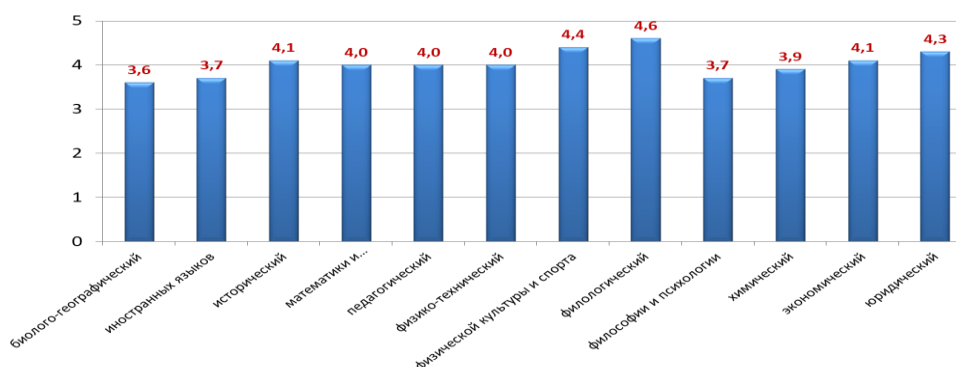
6-сурет

Түлектерге жалпы университеттік кафедралардың профессорлық-оқытушылық құрамының деңгейін бағалауы

Түлектер жалпы университеттік кафедралар оқытушыларының деңгейін де жоғары бағалады (4,5 балл).

Университет түлектері материалдық-техникалық базаның деңгейін орта есеппен 5 баллдан 4 баллға бағалады (7-сурет).

7-сурет

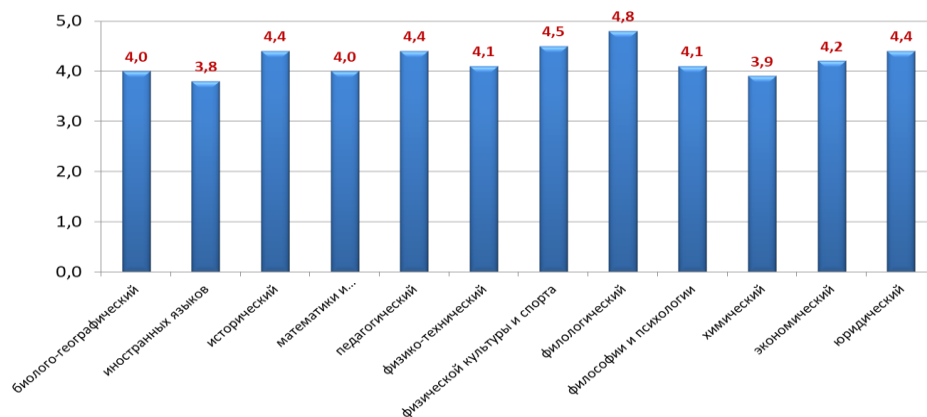
Университеттің материалдық-техникалық базасының деңгейі

Университеттің материалдық-техникалық базасын филология факультетінің (4,6 балл), сондай-ақ дене шынықтыру және спорт факультетінің (4,4 балл) түлектері жоғары бағалады. Сонымен қатар, биология-география факультетінің респонденттері оны (3,6 балл) бағалады. Шет тілдері мен философия және психология факультеттерінің түлектері бірдей баға берді (әрқайсысы 3,7 баллдан).

Университеттің оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі (кітапхана ресурстары, оқу-зертханалық жабдықтар және т.б.) Университет түлектері орта есеппен 4,2 баллға, филология факультетінің түлектері ең жоғары орташа баллды 4,8 баллға бағалады. Бұл университет факультеттерінің ішіндегі ең жоғары баға. 8-суретте көруге болады.

8-сурет

Түлектердің университеттің оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуін бағалауы

Университеттегі кәсіби практиканың ұйымдастырылуына қаншалықты қанағаттанасыз (практика базалары, практикаға жетекшілік ету). Респонденттердің басым бөлігі (65%) практиканы ұйымдастыру толығымен қанағаттандырылды деп жауап берді; 30%-ы жартылай қанағаттанады; қалған 6% кәсіптік практика ұйымы мүлдем қанағаттанбады.

Сондай-ақ, университет түлектеріне білім беру бағдарламалары бойынша дайындық сапасын жақсарту бойынша өз ұсыныстарын енгізуге мүмкіндік берілді. Көрсетілген ұсыныстармен 1-қосымшада танысуға болады.

Қорытындылар:

Жалпы алғанда, білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттану деңгейінің жеткілікті екенін атап өткен жөн: университет түлектері материалдық-техникалық базаның деңгейін орта есеппен 5 баллдан 4 баллға бағалады; түлектер өздерінің бітіруші кафедрасының профессорлық-оқытушылық құрамының деңгейін орта есеппен 4,6 баллға бағалады, бұл профессорлық-оқытушылық құрамының сапалық деңгейінің жоғарылығын білдіреді; барлық факультеттердің түлектері жалпы университеттік кафедралардың профессорлық-оқытушылық құрамының деңгейін айтарлықтай жоғары бағалайды (4,5 балл). Респонденттердің 65%-ы практиканың ұйымдастырылуына толығымен қанағаттанғанын айтты.